

Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: **Opisné slovesné vazby vyjadřující průběh slovesného děje**
Autorka práce: **Kateřina Hrabáková**
Vedoucí práce: **PhDr. Jana Pešková, Ph.D.**

Předkládaná bakalářská práce se zabývá velice zajímavou a z hlediska teoretického ne příliš snadnou tematikou. Již letný pohled do textu a na rozsah práce dává tušit, že autorka se svého tématu zhostila velice pečlivým způsobem. V teoretické části jsou představeny slovesné opisné vazby, jak je definují vybraní autoři (Hamplová, Zavadil & Čermák, Báez San José a kol., Černý, Gómez Torrego, Fente Gómez, Alarcos Llorach, García Fernández a RAE ASALE). Z této poměrně bohaté řady publikací autorka sestavuje velice přehledný text, v němž se nejprve věnuje opisným vazbám obecně, poté přistupuje k výkladu o vazbách vyjadřujících průběh děje. Text je přehledný, autorka excerpuje důležité informace, jednotlivé autory a jejich koncepce porovnává; mohu konstatovat, že v tomto ohledu je teoretická část skvělou syntézou zásadních poznatků, které slibují autorce plně a zajímavě se zhostit tohoto jazykového jevu v následné analýze. Textu také velice prospívá kultivované vyjadřování a příjemná grafická úprava, přestože se tu a tam objevují formulační nejistoty, chybná interpunkce; také části, v níž se autorka věnuje jednotlivým vazbám, by prospělo, dle mého názoru, číslování příkladů či jiný způsob graficky zřetelnějšího oddělování příkladů od vlastního textu, který se občas zužuje na samostatně čnící holou větu.

Praktická část, jak je zvykem, představuje autorčinu analýzu korpusových dat, přičemž autorka pracuje s paralelním korpusem Intercorp, což vzbuzuje očekávání, zcela v linii se záměrem práce uvedeným v úvodu, že analýza bude zaměřena na reflektování španělských perifrází v českých překladech. Nejsm si zcela jistá, zda se to autorce podařilo v plné míře, ale než přejdu k připomínkám, ráda bych zdůraznila, že Kateřina Hrabáková pracovala s úctyhodným vzorkem s vysokou mírou pečlivosti a dobrou úrovní práce s daným typem korpusu. O snaze o preciznost svědčí jak komentáře k jednotlivým zjištěním, tak i závěrečné přílohy, ve kterých diplomandka shrnuje formou tabulek všechny slovesné opisné vazby uvedené u jednotlivých konzultovaných autorů. V komentářích si autorka všímá dílčích aspektů, jak například s jakým sémantickým typem se sloveso opisné vazby pojí v čase dokonavém (pro *venir* na str. 46), které vazby jsou frekventovanější než jiné, atp., což je pro mě důkazem o autorčině snaze zpracovat korpusová data svědomitě.

Nicméně jak jsem anticipovala, má hlavní a v podstatě jediná výtka se týká samotného cíle analýzy, kterým je dle autorčiných vlastních slov „*ukázat, že vazby lze často přeložit více způsoby a že jejich užití hodně závisí na kontextu. Vazby jsou si v některých případech hodně podobné, a proto si čeští překladatelé mnohdy pomáhají adverbii*“ (str. 8). Ve světle samotného závěru práce, z níž „*vyplývá, že ve španělské beletrii se nejčastěji setkáváme s vazbou *estar + gerundium, seguir + gerundium a ir + gerundiu*. Čeští překladatelé španělské beletrie si u překladů pomáhají užitím adverbii*“ (str. 72) nabývám pocitu, že autorka sice svoji hypotézu potvrdila, nicméně jaksi vágně; jinými slovy, po tak rozsáhlé analýze bych očekávala preciznější a konkrétnější závěry, třeba i kvantifikované. Z tohoto důvodu pokládám několik následujících otázek, které – pevně věřím – budou podnětem k diskusi u obhajoby:

1. Ne vždy je uvedeno, s jak velkým vzorkem autorka pracovala. Kupříkladu hned u první vazby (*estar* + gerundium, str. 39), nalezneme údaj 9 562 výskytů. S jakým *ratem* autorka pracovala a podle jakých kritérií zužovala vzorek pro detailní rozbor?
2. Tvrdí-li autorka, že čeští autoři se uchylují k používání adverbii, mohla by upřesnit, kterých se to nejvíce týká a pro jaké vazby? Jaký by bylo poměr „použitých“ adverbii proti kontextům, v nichž adverbia použita nebyla?
3. Lze konstatovat, že některé opisné vazby jsou příznivější k překladu s použitím adverbia *uz*?
4. Lze ze vzorku vysledovat, že vazby v časech perfektivních (*indefinido* + složené časy) tendují k překladu s využitím dokonavých časů?
5. Na str. 44 píše autorka, že pro vazbu *venir* + gerundium „*byla necelá polovina v imperfektu*“; je toto možné vysvětlit na základě poznatků uvedených v teoretické části?
6. Na str. 44 autorka vyhodnocuje jeden výskyt slovy: „*objevili (objevili/y???) se rovněž i případy, kdy spojením venir a gerundia nevznikla perifráze, protože si obě slovesa zachovala svůj původní význam*“ a jako příklad je uvedena věta *viene queriendo construir una casa* s překladem *přichází a chce postavit dům*. Na základě čeho tak autorka usuzuje?
7. Autorka zmiňuje, že v některých případech, které jí poskytl korpus, se nejednalo o opisné vazby, přestože šlo o spojení slovesa a gerundia. Mohla by toto upřesnit a doložit příklady?

Vzhledem k výše uvedenému se domnívám, že Kateřina Hrabáková prokázala základní schopnost koncepční práce spočívající ve vytyčení cíle a metody, jak tohoto cíle dosáhnout. Rovněž se domnívám, že její práce splňuje nároky kladené na tento typ kvalifikačních prací a proto s radostí konstatuji, že tuto práci **doporučuji k obhajobě** a s uvážením všech jejích kvalit ji předběžně hodnotím známkou **velmi dobře** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 9. června 2017.

Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.